

tages paa Klitterne, og som udøves in natura af Beboerne, skal Staten, altsaa Finantserne, overtage de $\frac{2}{3}$, vedkommende Amt $\frac{2}{3}$ og de paa gjældende Beboere $\frac{1}{4}$. Derved kom altsaa Regjeringen og Rigsdagen til at understøtte vedkommende Egne meget betydeligt, og vedkommende Klitbeboere fik den Lettelse, at istedetfor at Klitfognene og Hjælpefognene i en Afstand af 3 Mil hidtil skulde udrede alle de Beføstninger, som Klitarbejderne medførte, saa kom Amtene nu til at udrede de $\frac{2}{3}$ og Finantserne $\frac{2}{3}$ deraf. Tillige udredede Finantserne alle Udgifterne til Sandflugtscommissairer og Klitfogderne, altsaa alle de Udgifter, der medgik til Bønning og Diæter for de vedkommende Bestjente, der vare ansatte ved Sandflugtens Dæmpning. Vi have endnu gjort et Stridt videre; Rigsdagen har i sidste Session indrømmet, at Statskassen maatte bære $\frac{1}{10}$ af alle Udgifterne, og at vedkommende Amt kun skulde udrede de $\frac{2}{10}$; men derved mener jeg ogsaa, at Regjeringen og Rigsdagen ere gaaede saavidt i deres Indrømmelser til hine Klitbeboere og vedkommende Amt, som de paa nogen Maade billigen og retfærdigen kunne gaae. Vi maae aldrig glemme, at Vedkommende selv tidligere gennem Aarhundreder udelukkende have baaret disse Byrder, og at det først er i de senere Aar, at Staten gennem Finantserne er kommen dem til Hjælp.

Jeg skal nu tillade mig at gaae over til det foreliggende Forslag og den Betænkning, som den ærede Committee har udarbejdet. Jeg seer deraf med Tilfredshed, at den ærede Committee har indrømmet, at Tanken om Sandklitters Beplantning med Træer er berettiget. Jeg seer ligeledes med Tilfredsstillelse, at den mener, at det vil give et godt Udbytte, og at den har udtalt sin Aerkjendelse af Forsøg, der ere gjorte. Jeg seer endvidere deraf, at den allerede i Tankerne skuer de frodige Skove, som der skulle udvikle sig; idet den ønsker stærke Bestemmelser med Hensyn til utilladelig Skovhugst; men efterat den ærede Committee saaledes ganske har givet Tanken Ret og har indrømmet Forslaget, at det tilstgter et stort Gode og et fornuftigt Gode, saa overrasker det mig i høi Grad, at det ærede Udvalg ikke alene vil

trække vedkommende Grundeiere, men ogsaa vedkommende Amt ganske ud af al Deeltagelse. Jeg bliver altid lidt underlig, naar man ikke vil understøtte i Gjærningen, hvad man lovspriser med Ord. Dersom en Mand kommer til mig og siger: „Det er en ypperlig Forretning, den skulde Du virkelig gjøre,“ og jeg saa siger: „Ja, kjære Ven! vil Du da ikke tage Deel i den, siden Du kan indsee, at den er saa nyttig, tjenlig, gavnlig og kan blive saa indbringende for mig?“ men jeg da faaer det Svar: „Nei, det holder jeg ikke videre af, thi jeg vil hellere unde Dig den hele Fordeel, jeg vil ikke selv tage Noget af Fortjenesten“ — saa bliver jeg rigtignok noget betænkkelig derved. Men jeg synes, at det ærede Udvalg her har nogenlunde sagt det Samme, thi det indrømmer, at her er Tale om et godt Foretagende, og at der kan være Haab om, at dette Foretagende kan trives og lykkes, men det vil ikke, at Amtene skulle tage Deel deri, men at hele Byrden skal væltes over paa Finantserne. Vi skulle her raade til, at Finantserne skaffe sig en indbringende Domaine i Sylslands Sandklitter? Jeg synes, at det er ganske imod, hvad der her ved mange Leiligheder ellers er blevet udtalt. Det Princip er her blevet gjort gjældende ved mange Leiligheder, og det af indsigtsfulde Mænd, at Staten skal saa lidt som muligt befatte sig med saadanne Domainier. Det er ogsaa gien- tagne Gange gjort gjældende her, at Staten ikke skal indlade sig i noget Foretagende, uden at de Vedkommende komme den imøde og tilbyde at ville udrede Endeel af de Udgifter, som ville medgaae; men det er ikke Tilfældet her i denne Sag. Amtene skulle jo være aldeles udeeltagende, udeeltagende og uinteresserede i dette Foretagende. Finantserne ville ikke have nogen Bundsforvandt paa Stedet selv, hverken i Beboerne, som efter det ærede Udvalgs Betænkning ikke skulle have Noget dermed at gjøre; eller i Amtene, som efter Udvalget heller ikke skulle befoste det Allermindste. Nu skal og kan jeg ikke sige, hvorvidt disse Plantninger i Tiden kunne trives. Man har Exempler fra Departementet les Landes, og det blev ogsaa nævnt under forrige Behandling, fra et Sted i Nærheden af Bordeaux ved Byen la Teste,